

Ds Jaco Zuurmond

10 augustus 2014

Matteus 14,22-33

Gemeente van onze Heer, Jezus Christus,

Een jaar of vijftien geleden, toen er in Israël nog in toerisme geïnvesteerd kon worden, waren er plannen om aan de oever van het meer van Galilea een heus Jezus-pretpark aan te leggen. Onderdeel van dit pretpark zou een brug zijn die voor de verandering niet óver het water, maar net ónder het water gebouwd zou worden. Een doorzichtige brug, zou het bovendien worden. Zodat het net zou lijken alsof de pelgrims die over de brug liepen net als Jezus over het water zouden lopen.

Een mooie bijkomstigheid was dat in de buurt van die plek ook een 2000jaar oude vissersboot was opgegraven. Dat móest wel de boot van Petrus zijn, zo meenden archeologen.

Tezamen zouden brug en boot vast heel veel nieuwe toeristen trekken.

Die kant kán het op, met het evangelie van vandaag. De kant van de kitsch. Vrome kitsch. Of quasi historische prietpraat. Maar hoe ver ben je dan verwijderd bij de kwetsbaarheid van een mens op het water waar het verhaal toch over wil gaan....

De kwetsbaarheid van een mens op het water....:

Een goede week geleden waren wij met onze twee kleinkinderen van bijna 2 en van nét 5 in het Lutterzand, waar – u kent het ongetwijfeld – de Dinkel zo heerlijk in meerdere scherpe bochten door het mooie Twentse landschap meandert. De Dinkel heeft zich daar diep ingegraven in het gele zand. Dat levert aan de éne kant steile hellingen op, en aan de overkant prachtig groen land. Voor volwassenen een indrukwekkend stukje natuur. Met een haast spirituele lading. Je ziet letterlijk “het veld aan de overkant in groene luister staan als Israël ‘t beloofde land zag over de Jordaan” (Schulte Nordholt, voor eens en voor al met het Lutterzand verbonden door een meditatie van Anne Vlieger).

Voor kinderen is het heel gewoon: Zand en water. En daarbij afgelopen vrijdag veel zon. Wat wil je als kind nog meer.

Voor oma's en opa's is het ondertussen eindeloos oppassen geblazen, daar aan de Dinkel.

De oudste kon overal staan. Twee uur lang heeft hij heerlijk gespeeld. Maar toen ineens was er een plek waar hij niet kon staan. Ineens ging hij toch kopje onder. O ja, en hij heeft volgende week z'n eerste zwemles. Maar gelukkig waren er nu grote jongens heel dichtbij, die het zagen gebeuren, en die direct in hebben gegrepen.

Achteraf kan hij er smakelijk over vertellen! Aan zijn moeder natuurlijk als eerste, in geuren en kleuren (zit je als Oma en Opa echt op te wachten): Wat was het mooiste Bram, bij Oma en Opa? Dat we aan de rivier waren. En óók (hij legt heel mooi de nadruk op dat 'ook' – óóóók...) dat ik verdronken ben. Zo zegt hij het: dat ik verdronken ben.

Ineens was het diep... zo vertelt hij aan zijn moeder.

En ik zag helemaal niets meer. Zo gaat zijn verhaal verder.

Maar ik kon nog wel mijn handen omhoog steken.

En toen waren er 'grote jongens' die mij optilden...

... Geluk gehad dus. Hij. Wij als Oma en Opa ook... Het liep goed af. Zelfs geen trauma heeft hij er aan over gehouden. In tegendeel. Het is nu een stoer verhaal. Beter nog: het is zelfs een mooi verhaal voor hem. Een verhaal van ervaren redding. Een heus doop-verhaal - van ervaren doop. Een ervaring waar een mens juist sterker van wordt. Een ervaring die een mens juist vertrouwen geeft. En levensmoed.

Hoe kwetsbaar en machteloos is een mens als het water te keer gaat. En hoe belangrijk is dan vertrouwen, levensmoed.

Goede mensen, het verhaal van Petrus die uit de boot springt is natuurlijk beeldspraak. Het verhaal gaat niet over het overwinnen van de zwaartekracht. Dan zou het een sprookje zijn. Dat wisten de éérste christenen al. Rond het jaar 200 legt de kerkvader Tertullianus al uit dat het schip van de discipelen de kerk is. Het is een Paasverhaal. Pasen is niet alleen van toen, ooit, zo vertellen de eerste christenen elkaar met dit verhaal, maar ook van nu, hier, voor ons. In het verhaal van Jezus die op het water wandelt neemt een beeld op uit Psalm 107 – een bevrijdingspsalm. Psalm 107 is niet een Psalm voor het verleden, zo vertellen de eerste christenen daarmee, maar het is een Psalm voor vandaag. Dat wil het verhaal van Petrus vertellen. Zo'n verhaal is symbooltaal.

Maar wel symbooltaal die raakt. Die raakt aan de zorg van alle Oma's en Opa's die met hun kleinkinderen naar de Dinkel of naar de Noordzee gaan, of gewoon met een vijver achter in de tuin. Het is symbooltaal die raakt aan de beelden die we zien op televisie – van zo veel Afrikaanse bootvluchtelingen, op weg naar Lampedusa, naar Europa. En sommigen halen het. Anderen niet. Symbooltaal die raakt aan de nood van 40.000 wanhopige Yezidi's in het Noorden van Irak. En waar is redding?

Symbooltaal kortom die raakt aan de diepte van ons leven. Aan onze grootste angsten. In het schip der kerk delen we het leven in alle eerlijkheid, in alle kwetsbaarheid. Delen we onze grootste angst.

Waar haal je de levensmoed vandaan?

Gemeente, de kerk heeft nogal eens wat kritisch over Petrus geoordeeld. Typisch Petrus. Zo'n man die z'n impulsen volgt in plaats van eerst even na te denken.

Maar met zo'n snel oordeel gaan we voorbij aan de roep van Jezus. "Kom", zegt Jezus. Niet minder dan dat.

Lieve Heer, jij zegt 'kom', en ik kom. Zingt Petrus. En hij doet wat hij zingt.

Niet Petrus' stap het water in geeft te denken.

Wat te denken geeft, vandaag, misschien wel alle dagen van ons leven, is die oproep van Jezus: 'kom'.

Dat 'kom' heeft in Petrus geloof gewekt. Kleingeloof weliswaar. Maar vast een groter geloof dan het mijne. Wie ben ik om Petrus op zijn 'kléingeloof' te veroordelen. Veeleer past mij bewondering. Hij doet het toch maar. Er is, door dat 'kom' van Jezus geloof in Petrus gewekt. Een wonderlijk mengsel van wanhoop en vertwijfeling én vertrouwen, van angst én moed. Dat 'kom' brengt hem in beweging. Met de moed der wanhoop.

Kijk, die anderen in dat bootje, in het schip der kerk, die navigeren, die loodsen. Ze maken risico-analyses, stellen interventieplannen op, schrijven beleidsplannen, volgen bijpassende competentiegerichtte trainingen, en laten zich vervolgens vast en zeker coachen om onderweg zo dicht mogelijk bij de gestelde doelen te kunnen blijven. En laten we wel zijn, zo hoort het ook. Zo begin ook het verhaal: 'Jezus dwong hen het schip in te gaan', en mag je verwachten dat ze beschikken over goede stuurmanskunst.

Maar Jezus roept vervolgens ook 'kom'. En dat is de roep die Petrus hoort. En volgt. Hij stapt overboord om het onmogelijke te doen. Een sprong in het diepe.

Geloven is een sprong in het diepe. Altijd weer. Geloven is doen. Gerechtigheid doen. Vrede doen. Liefde doen. Op hoop van zegen. En veel meer heb je vaak niet in de hand.

Misschien is deze wereld, is ons leven, is zeker de kerk – het schip der kerk -, wel het meest gediend van enkelingen die overboord gaan... Die in hun geloof een roep vernemen. 'Kom'. En die dan ook gaan. Die doen wat gedaan moet worden. Met de moed der wanhoop. Vertrouwend op... redding.

Van ieder mens wordt in haar of zijn leven soms – of vaker - gevraagd een paar stappen te doen, buitengaats. Zo is ons leven. Dan kom je er niet met 'ik heb de vaste grond gevonden'. Je kunt niet eeuwig blijven kiezen voor de veiligheid.

Soms moet een mens... en geloofsmens... een kerkmens... de kerk... het water in stappen. Daar zal een weg zich aandienen. Zo ontvang je... levensmoed.

Jammer dat je dit soort stappen niet bij zon en windstil weer alvast wat kunt oefenen. Hoewel... onze kleine Bram is dankzij dat zonnige Lutterzand een kostbare ervaring rijker. Ervaren redding. Ervaren doop.

En ergens vermoeden wij vandaag, dat het symbooltaal is... voor een leven in vertrouwen, ondanks alles.

Amen